

14. Seznam příloh

Příloha 1: Písemný souhlas učitele mimoškolní výchovy k polostrukturovanému interview

Příloha 2: Přepsaný záznam rozhovoru s otevřeným kódováním

Příloha 1: Písemný souhlas učitele mimoškolní výchovy k polostrukturovanému interview

Souhlasím s účastí na rozhovoru, uskutečněném Kateřinou Strakatou, studentkou 3. ročníku Pedagogiky FF UK, a беру на vědomí, že zjištěné informace budou sloužit pro vypracování bakalářské práce na téma: „Vztah učitele a žáka při mimoškolní výchově“.

Vlastnoruční podpis:.....

Příloha 2: Přepsaný záznam rozhovoru s otevřeným kódováním

Přepis rozhovoru

Učitel mimoškolní výchovy č. 1

délka praxe s vedením mimoškolní činnosti: 6let

mimoškolní činnost: literární kroužek

Předem jsem Vám zaslala hlavní otázky, vztahující se k výzkumné části mé bakalářské práce a ráda bych znala Vaše odpovědi na tyto otázky.

Ano, otázky jsem si přečetla a přemýšlela nad nimi.

Dobře, začneme hlavním tématem, který mě zajímá nejvíce, protože je to ústřední téma celé práce. Jaké faktory jsou podle Vás nejdůležitější nebo nejvíce působí na utváření vztahu učitele a žáka?

Za velmi důležitý faktor, kterému přiřkládám největší váhu, považuji zejména motivaci žáka, protože pokud žák dobře motivujete, sám má chuť se v daném předmětu rozvíjet. Také zpětná vazba jak pro učitele, tak i pro žáka je velmi důležitá. Zpětnou vazbou se žák dozví, v jakých oblastech vyniká a v jakých je zapotřebí více zabrat. Učitel zpětnou vazbou získá informace o svém působení. Za další mě napadá komunikace a to s důrazem i na neverbální, díky které se učitel stává více čitelným pro žáka.

Myslíte tím, že řeč těla by měla být v souladu s tím, co učitel říká?

Rozhodně ano, hlavně řeč těla prozradí mnohem více, než slovní projev.

To je pravda. Je důležité pro Vás jako učitelku, aby žáci vyjádřili vlastní názor?

Samozřejmě, to by mělo být pro každého důležité. Pokud žák přijde s nějakým názorem, může se rozvinout velmi zajímavá diskuze na dané téma a to je velmi přínosné.

No to zcela určitě. Zmínila jste motivaci, jak své žáky motivujete?

Snažím se, aby věděli, proč se učí to a to, aby věděli, k čemu jim to v budoucnu může posloužit a stanovuji s nimi krátkodobé a dlouhodobé cíle, ke kterým se dostáváme formou hry. Už samotná hra je motivuje k tomu, aby získali co nejvíce informací.

Nemůže mezi žáky pak docházet spíše k soutěživosti?

Myslím, že ne, protože úkoly jsou stanovené i tak, že některých lze dosáhnout pouze ve skupinách a při vzájemné spolupráci. Jezdíme také na soutěže a máme vystoupení, což žáky též motivuje, aby na sobě pracovali.

Dobře. Ještě byste zmínila nějaký faktor?

Napadá mě ještě prostředí. A to zejména, jaké vztahy jsou mezi dětmi. Víte, když ty vztahy nebudou dobré a děti nebudou kamarádi, nebudou chtít chodit na kroužek a nebude je bavit trávit čas v této společnosti. Je pro mě důležité, aby všichni spolu kamarádili a pomáhali si. Také žáky musíte kladně hodnotit a ocenit, aby věděli, že jejich výsledky vidíte. Ještě se vrátím k prostředí, je tam důležité i materiální zabezpečení, protože když nebudete mít dost prostoru, nebo vybavení, bude se Vám těžko učit.

Ano, to je samozřejmé. Co společná pravidla, nastavujete je se svými žáky, nebo máte jasně daná pravidla předem?

Osvědčilo se mi, když je nastavíme společně, jsou to i jejich myšlenky a lépe je dodržují. Vědí, že to byl jejich nápad, jejich impuls.

To s Vámi souhlasím. Vráťím se k tomu, že chcete, aby žáci byli k sobě přátelští. Jaký přístup k nim volíte Vy? Jste také spíše jejich kamarád a přistupujete na partnerské úrovni, nebo jste pro ně autorita, která jim určuje cíle a udává směr?

Přístup ke svým žákům zastávám určitě na partnerské úrovni. Tím mají žáci prostor na vyjádření vlastních názorů a nemají strach. Vidí mě, jako jejich kamarádku, spřízněnou duši, které se mohou svěřit, se kterou se mohou smát a nemusí se bát něco říci. Autority patří do škol. V mimoškolní činnosti potřebujete dospělého, který koriguje vaši činnost, ale příliš nezasahuje a nechává vás, abyste měli prostor na sebevyjádření.

Nezneužívají žáci Vašeho přístupu?

Spíše si toho váží. Poznájí, se mnou mohou diskutovat, a že se snažím podpořit je v činnosti, která je baví.

Tím se dostáváme k další mojí otázce. Zajímá mě, jaké vlastnosti jsou podle Vás žáky ceněné a jaké se jim na učiteli jako takovém líbí?

Za důležité vlastnosti považují čestnost, spravedlnost a komunikativnost. Učitel by měl mít samozřejmě mnoho kladných vlastností, ale tyto jsou podle mě nejvíce žáky vnímány. Pokud budete některé žáky upřednostňovat, ostatní si toho všimnou a budete nespravedlivý vůči ostatním. A to je špatně.

Napadají Vás ještě další vlastnosti?

Našlo by se jich určitě mnoho, třeba je fajn, když učitel je zábavný, milý a tak dále, ale už nejsou tak nezbytné, jako ty, které jsem jmenovala. Určitě ale musí být každý učitel trpělivý a mít pevné nervy, nesmíte žáky shodit.

Děkuji, zajímavý postřeh. Když se Vás zeptám na metody, které nejčastěji volíte při výuce, jaké by to byly?

Osobně nejvíce využívám ^{AV-AT} hru, ^{AD} názorné příklady, kterým žákům přiblížím danou problematiku, ^{AT} modelové situace, které je vtáhnou do situací, ^{AT} dramatizací, ^{IL} diskuzí, kde má každý prostor na vlastní vyjádření se a ^{IL} vyprávění.

Tyto metody se vzhledem k Vaší vyučované činnosti daly předpokládat. Zařadila jste hru na první místo. Je to náhoda, nebo je pro Vás nejvíce důležitá?

Není to náhoda, ^{AT} hra by v mimoškolní činnosti měla rozhodně převládat. Děti se přeci chtějí bavit.

Získala jsem potřebné informace, již Vás nebudu dále zdržovat.

Nezdržujete, ráda jsem vám informace poskytla.

Ještě jednou moc děkuji za Váš čas a ochotu.

Není za co, přeji hodně úspěchů ve studiu.

Děkuji.